

dostno število strokovnega osebja, da se pospešijo prepotrebna dela, spadajoča v delokrog teh uradov. Pri tem bi se naj oziralo posebno na Spodnje Štajersko, kjer čaka prav veliko število zasnovanih del zato zastoj rešitve, ker je tehnični oddelek krajevnega komisarja za agrarne operacije v Mariboru številno preslab. Predlog utemeljuje zpet deželni odbornik dr. Verstovšek tako, da se sprejme.

Podružnica Ivanjovska predlaga, naj se gleda nato, da se dobavljata galice potom Zveze gospodarskih zadrug vsaj za isto ceno, kakor pri privatnih prodajalcih, ki jamčijo za isto kakovost; se sprejme.

Podružnica na Bielskem želi, da priskrbi centralni odbor po možnosti nabavo galice ceneje in da v slučaju elementarnih neizgod v prvi vrsti dobe udje podporo v obliki cenejših nabave galice; tudi ta predlog se sprejme.

Podružnica St. Ilj v Slov. gor. stavi tri predloge: 1. Naj se vlada naprosi, da ne bode dovolila več novih koncesij za trgovino z vinom. 2. Centralni odbor se naprosi, da deluje v merodajnih krogih Avstrije nato, da se uvoz ogrskih vin na Avstrijsko ravnatoko otežkoči, če ne onemogoči, kakor se to dogaja na Ogrskem pri izvažanju dalmatinskih vin. 3. Centralni odbor naj poskrbi, da Zveza gospodarskih zadrug kupi vina v primernem razmerju v okrožju podružnice St. Ilj in naj v to svrhu odpošlje svoje organe k pridelovalcem. Pri tem drugem predlogu, v katerem podružnica želi, da se naj podeli dovoljenje za trgovino z virom samo za avstrijska (štajerska) vina, opozarja namestniški svetnik grof Bellegarde na nasprotje z obrtnim redom, nakar podružnica to točko opusti. Vsi tuje predlogi so sprejeti. Predlog laške podružnice: Centralni odbor naj se briga za oskrbo v slučaju starosti za kmečke posele in spravi sredstva za uresničenje tega predloga, da se bo mogoče zabraniti odhod kmečkih poslov, ali se vsaj naj zmanjša in da se tako končno doseže stalnost poslov, se sprejme.

Na predlog podružnice Kaindorf se pozove centralni odbor, da se razdele premije za posle, ki jih je dovolil deželni zbor in že od leta 1908 — torej pet let — se niso razdelile rente za starost in da se znesek po 10.000 K razdeli na ta način, da se ta znesek preodkaze posameznim okrajem po razmerju kmetijskih poslov in svrhu obdarjenja zaslužne družinčadi. Sprejme se zgornji predlog podružnice Kaindorf, kakor tudi podružnice Feldbach, naj centralni odbor tudi v bodoče izposluje državne in deželne prispevke za premovanje služinčadi.

Sprejme se tudi predlog podružnice St. Gallen, naj bi centralni odbor delaval nato, da se mladi delavci pred naborem ne vsprejemajo v tovarne, rudokope, gozdarstva in pri železnicah.

Centralnemu odboru v rešitev se odkažejo predlogi sledečih podružnic: Polenshak: Na deželni kmetijski šoli v St. Jurju ob juž. žel. se naj uvede tudi pouk o vinarstvu; Admont, Aussee, Donnersbach, Rottenmann: Naj se preodkaze vsako leto vsota 2000 K kot deželna štipendija za obiskovalce Grabnerhofa; Zalec: Uradni sedež potovalnega učitelja Franca Gorčana se naj prenese iz Maribora v Celje, to je v naravno središče njemu odkazanega delokroga; St. Martin ob Paki: Vladna predloga glede načrta zakona, s katerim se uvedejo določila za odlašanje pijančevanja v državnem zboru naj se da čim prej v posvetovanje in sklepanje; Mestinje-Sv. Peter: V okrožju vsake podružnice bi se naj vršilo predavanje o zlih posledicah o vživanju žganja. Sv. Lenart v Slov. gor.: Z vsemi sredstvi se naj deluje nato, da se mesto okrajnega živnozdravnika pri Sv. Lenartu v Slov. gor. čim prej zasede z živnozdravnikom, ki obvlada slovensščino, kajti zaradi tega nedostatka imajo kmetovalci že dosedaj veliko škodo. Vučja ves: Naj bi finančne oblasti pri odmeri osebne dohodnine jemale čim največji oziroma na slabe kmečke razmere. Sv. Jurij ob Ščavnici: Kmetovalcu, ki se eno leto ni mogel poslužiti pravice, da bi iz svojega lastnega pridelka kupal žganje, zato ker ni imel sadu, se naj to za prihodnje leto v dobro šteje oziroma naj se mu to nadomesti. St. Ilj v Slov. gor.: Da se obdržijo obstoječe kmetijske varstvene carine tudi v bodoče.

Glavni del letošnjega običnega zbora, zlasti drugega dneva so tvorile volitve prezidija in v osrednji odbor. Prezidentom je spet izvoljen ekselencen Edmund grof Attems in sicer enoglasno s 334 glasovi.

Prvi podpredsednik je dr. Erich Klusemann, izvoljen z 231 in drugi podpredsednik Roman Neuper, izvoljen z 217 glasovi.

Osrednji odbor je dobil letos precej spremenjeno lice. Zastopniki Zgornjštajercer so gospodje: Leo Zedlacher, Franc Jank in Josef Schwab; zadnja dva sta nova; Srednjštajerci so obdržali svoje prejšnje: Franc Stocker, Jožef Edelsbrunner in plem. Scutter; južnostajerci so si izvolili gospode: Gabrijela Majcena, Franca Robleka in dr. Karola Verstovška.

Plenum je sedaj sestavljen iz sledečih gospodov: Franc Thaler (322), Bernard Hamon (318), Jožef Grogger (311), dr. Karol Leuschner (310), Jožef Ozmeč (307), Jožef Lenko (305), plem. Ecker-Eckhofen (300), Dornhofer (281), Lovro Petovar (281), Geissler (212), Burger (211), Tomaschitz (206), Bayer (206), Sattler (201) in Regula (171).

Plem. Ecker-Eckhofen je izvolitev odklonil; kot njegov namestnik se je izvolil (izjemoma po vzkliku, toda enoglasno) ekselencen dr. Ivan grof Meran.

Radi velike razcepjenosti je bilo štetje glasov precej mudno; o izidu volitev je prezident poročal še le ob 3. uri popoldan. Seveda se ni potem že več nikomur prav vzljubilo razpravljati dalje še o neresenih predlogih, zato so se še ostali predlogi sprejeli en bloc in pridelili osrednjemu odboru v rešitev.

91. občni zbor je končno odlikoval sledeče člane z zlato družbino kolajno in sicer drugega podpredsednika Roman Neuper, gospode Franca Stocker, Avoizija

Grogger, sadjerejskega nadzornika Kolomana Grossbauer in Ivana Belle, ravnatelja kmetijskih šole v St. Jurju ob južni železnici.

Srebrn kolajno je dobilo 15 članov in med temi gospodje Franc Gorčan, potovalni učitelj, Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju, Ivan Kryl, profesor komunalne realke v Ljutomeru in Jožef Schroll, oskrbnik v Radencih.

Bronasto kolajno je dobilo 18 članov, med njimi: Mihael Kovačič, oskrbnik grofice Brand's pri Sv. Petru pri Mariboru, Tomaž Smeh, posestnik v Mestinju in Franc Stamberger, vinarški inštruktor v Šmarju pri Jelšah.

Častno diploma je dobilo 8 članov, med njimi: Anton Turnšek, veleposestnik in trgovec na Rečici.

Na to se je vršil običajni banket.

Tržna poročila

Ptuj, tedenski sejem dne 15. aprila 1914.

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	vin
Pšenica	50 kil	10	—
Rž	50 kil	9	—
Jčemen	50 kil	9	—
Oves	50 kil	9	—
Koruzi	50 kil	7	50
Proso	50 kil	—	—
Ajda	50 kil	10	—
Krompir	50 kil	2	—
Rekol	50 kil	9	—
Leča	1 kila	—	74
Grah	1 kila	—	74
Kaša	1 liter	—	40
Pšenični gris	1 kila	—	44
Riž	1 kila	—	50
Sladkor	1 kila	—	92
Česplje	1 kila	—	96
Čebula (luk)	1 kila	1	—
Kimel	1 kila	1	8
Brinjeve jagode	1 kila	1	—
Hren	1 kila	1	—
Zelenjava	1 kila	—	50
Ustna moka	1 kila	—	40
Moka za žemlje	1 kila	—	36
Polentna moka	1 kila	—	32
Goveje maslo	1 kila	2	80
Svinjska mast	1 kila	1	76
Špeh frišni	1 kila	1	60
Špeh okajeni	1 kila	2	—
Zmavc	1 kila	1	70
Sol	1 kila	—	26
Surovo maslo	1 kila	2	50
Sir, štajerski	1 kila	—	—
Jajca	35 kom.	2	—
Goveje meso	1 kila	—	50
Telečje meso	1 kila	—	50
Mlado svinjsko meso	1 kila	—	60
Drevesno olje	1 kila	1	80
Rips olje	1 kila	1	—
Sveče, steklo	1 kila	2	—
Milo navadno	1 kila	—	80
Žganje	1 liter	1	—
Pivo	1 liter	—	44
Vinski jesih	1 liter	—	40
Mleko, frišno	1 liter	—	18
Mleko brez smetane	1 liter	—	14
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	9	50
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	7	50
Lesni ogejl trdi	hektoliter	2	—
„ „ mehki	„	1	80
Premog (Steinkohle)	100 kil	—	3
Mrva	50 k.	—	2
Slama (Lager)	50 kil	—	40
Slama (stelja)	50 kil	—	30
Zelje	1 glava	—	90

Mestni urad ptujski, dne 15. aprila 1914.

Gospodarske.

Če živina ne mara žreti, potem zadošča največkrat, kakor pravi ravnatelj Gielen v „Werstpreuss. Landw. Mitteilungen“, ena sama žlica soli ali pa nekoliko Glauberjeve soli, ki se primeša krmu. V težkih slučajih naj se pokliče živnozdravnika. Priporočila se živinorejcem prav toplo, naj nikar ne kupujejo dragih tajnostnih praškov, kajti s temi si ni živina nič na boljšem, pač pa se s kupovanjem istih polni mošnjiček prodajalčev.

Med najškodljivejše glodavce spada podzemska miš, katere uničuje po nekaterih krajih mlada drevesa. Razširja se ta žival od leta do leta vedno hujše, ne da bi se jo zamoglo doslej uspešno zatirati, ker ne zauživa razun nekaterih vrtnih zelišč oziroma njihovih korenov nič drugega, kakor samo drevesne koreninice. Strup se ji zamore torej nastavljanje samo v korenju, peteršilju in zeleni ali šelinu. Ker so strupi za vsako žival nevarni, zato je treba pri nastavljanju istih največje previdnosti. Zato pa so začeli kmetje, v takih krajih, kjer je te miši veliko, loviti jih z mišjimi pastmi. Na Štajerskem, Avstrijskem in drugod prireajo posebne učne tečaje za mišjelovce, sicer pa se tudi to sredstvo prav dobro ne spopada, pač pa se uniči z njim tudi koristni krt. Potrebno se mi zdi, da navedem tu neko angleško sredstvo, katero priporoča ravnatelj dr. Edvard Hotter v Gradcu. Vzame se namreč 10 dkg koruzne in 5 dkg pšenične moke, 3 dkg ognjenčevokislega barita in zameš z vodo v precej gost kvas, kateri se potem, ko se je dobro premešal, z valjem povalja in razreže na približno 450 koščekov. Ko so se koščeki nekoliko posušili, poskrope se s peteršiljevim oljem, katero se je zredčilo s spiritom. To je potrebno, da miši te koščke lažje najdejo. Koščeki se nastavijo po luknjah, katere je treba narahlo odkriti in nato zopet zlehkla pokriti. Z baritovimi koščeki se zatirajo tudi podgane. Razun tega pa se rabi za pokončevanje podgan tudi v prah stolčeno steklo, katero se zmeša v pečen, masten cvrtnik in položi v kosih po luknjah.

Naprava rezanice iz suhe krme (sena in slame) se izvršuje pred vsem v ta namen, da z rezanico drugovrstno krmo temeljito zmešamo. Podelavanje krme v rezanico je posebno v takih slučajih važno, ko je treba pokrmiti večjo množino manj okusne in manj tečne suhe krme (slame, kislega, debelega sena), kar pa se navadno posreči le tedaj, če takšno krmo razrežemo in jo napravimo s primešanjem drugih krmil (peso, repa) bolj okusno. Tudi pri prehodu od suhe na zeleno krmo in narobe, se priporoča dajati najprej oboje zmešano in nato šele polagoma preiti na samo suho oziroma samo zeleno krmo. Vendar pa se suha krma ne sme nikdar tako razrezati, da bi jo zamogle živali brez vsake zvečenja naravnost pogoltniti, kajti če je rezanica prekratka, pogoltno jo žival brez posebnega zvečenja in takšna krma se premalo prebavi in slabo izkoristi. Dolga krma se na vsak način bolj dobro prežveči nego kratka, ker se ne da prej prežreti, dokler ni prežvečena, če pa jo živina žveči, jo dobro preslini in pripravi za prebavljanje. Če se poklada prav kratka in mehka rezanica, večina te ne pride pri prežvekovalcih niti v vamp, vsled česar živina take rezanice niti več ne prežvekuje. Kdor ima na razpolago dobro seno ali pa navadno zeleno krmo in ga ne sili pomanjkanje v to, da bi slamo med to krmo mešal, dela potratno, ako podelava takšno krmo v rezanico, kajti trati se krma in zamuja čas po nepotrebnem. Govedo žre tako dolgo, dokler ni vamp poln in gotovo je, da se zgodi to prej, če zauživa dolgo nego pa kratko krmo, kajti slednja se močno stisne.

Izkaz

daril za nabavo bolniškega voza društva „Rebel Križ“ v Ptuj.

Okrajni zastop ptujski 200 K, graščak Guido plem. Pongratz K 50 —, tovarnar Jakob Matzner K 20 —, šparkasa K 200 —, graščak Frank plem. Hellin K 50 —, prošt in glavni župnik Jos. Fleck K 10 —, župnijski urad Zavre K 3 —, župnik Johan Vogrin v Sv. Barbari v Haložah K 4 —, župnijski urad v sv. Marku K 10 —, župnijski urad sv. Andreja v Leskovcu K 2 —, župnik Matija Škorjanc v St. Janžu dr. p. K 10 —, župnijski urad v sv. Trojici K 4 —, župnik Alojz Kokolj v Vurmbergu K 8 —, župnik in deželni poslanec Jožef Ozmeč K 10 —, c. k. notar Franc Strafella v Ptuj K 5 —, c. k. notar K. Bratkovič K 5 —, oficirski kapitonirskoga polka v Ptuj K 10 —, c. in k. stotnik Angel K 5 —, namestniški koncipist Simon Hagenauer K 20 —, komercialni svetnik